

Hallengren talar tyst om folkbildningen

Det är glädjande att folkbildningsminister Lena Hallengren nu äntligen uppmärksammar folkbildningen i en artikel med rubriken ”Vi satsar stort på folkbildningen”. Hon gör det efter att ha blivit pressad, både av riksdagsledamöter och av företrädare för folkbildningen. Men faktum kvarstår att statens stöd till folkbildningen har urholkats sedan början av 90-talet.

Fram till nu har Lena Hallengren talat tyst om folkbildningen. Folkbildningsförbundet har gått igenom samtliga de 83 artiklar som Lena Hallengren har fått publicerade sedan 1 januari 2003 och funnit att bara två artiklar handlar om folkbildning, båda är repliker som publicerats de senaste veckorna. Det är ett problem att den ansvariga ministern i övrigt osynliggör folkbildningen.

Regeringen har upprepade gånger slagit fast att ”folkbildningen är ett nationellt ansvar för såväl stat som kommuner och landsting”. Tyvärr ser vi att kommunerna alltmer brister i sitt ansvar. Det gör det extra viktigt att regeringen betonar folkbildningens viktiga roll för att skicka tydliga signaler till kommunerna att folkbildningen behöver ett generöst stöd. Till det behövs Lena Hallengrens röst och handling.

Folkbildningen har en stark ställning i civilsamhället. Tre av fyra vuxna har någon gång deltagit i en studiecirkel, 90% är nöjda med vad deltagandet givit dem. I en nyligen genomförd Temo-undersökning uppger nio av tio svenskar att studiecirkel och öppna föreläsningar är ett bra sätt att få lära sig mer om hur man kan påverka samhället. Samma undersökning visar att deltagare i studiecirkel i högre utsträckning än andra är intresserade av aktuella samhällsfrågor och dessutom oftare deltar i sammanhang där dessa frågor diskuteras.

När Högskoleverket för två år sedan frågade 15 000 studenter vad deras utbildning givit dem ansåg flertalet att studierna inte bidragit till att öka deras engagemang i samhällsfrågor, att det fanns få möjligheter till diskussion och att de inte fick någon hjälp att utveckla det analytiska tänkandet.

Eftersom folkbildningen utöver lärandet bidrar till ett ökat samhällsengagemang är det tråkigt att gapet mellan vad som satsas på akademisk grundutbildning och på folkbildning ökar. I år anslås sex gånger så mycket pengar till grundutbildning på högskolor och universitet som till folkbildning. För tio år sedan anslogs drygt tre gånger så mycket.

Det är naturligtvis riktigt att satsa på olika former av studier. Om regeringen vill att alla människor ska få möjlighet till ett livslångt lärande måste också studieförbunden få ett förstärkt stöd. Det finns många människor som inte kommer att bedriva akademiska studier, som inte kan tänka sig att sätta sig i kommunens skolbänk igen men som är mycket intresserade av att skaffa sig nya kunskaper. De vill göra det utifrån sina behov och sina förutsättningar. För dessa människor ska studieförbunden finnas tillgängliga med ett brett utbud av studiemöjligheter.

Studieförbunden är bekymrade över Lena Hallengrens osynliggörande av folkbildningens roll och värde i samhället i kombination med den allt starkare fokuseringen på offentlig utbildning. Efter att tystnaden brutits väntar vi på att folkbildningsministern, både i ord och i handling, stärker studieförbundens möjligheter att bedriva folkbildning.

Maicen Ekman

Generalsekreterare

Folkbildningsförbundet – studieförbundens intresseorganisation